

1721 1ste Beh. af Lovf. om Tilveiebr. af en Dampfærgeforb. Fredericia—Strib m. m. 1722

dog skulle forlade Nyborg og føre Jernbanen enten til Eilipshavn eller til Knudsheved, ville Pengene til et saadant Anlæg i Grunden være udgivne til meget ringe Nytte. Jeg indrommer imidlertid, at det vil have en meget stor Betydning for mig med Hensyn til dette Spørgsmaal, om det er givet som noget Bist, at vi samtidigt med Skibsbroens Tilveiebringelse fuldstændigt og strax komme bort fra det andet Forhold, nemlig fra Dampskibsforbindelsen med Kiel, thi heraf vil ganske vist følge, at i meget kort Tid det vil kunne hejeres, som nu fordres til Broen ved Nyborg Station. Kan dette ikke opnaaes, vil jeg neppe kunne stemme for denne Deel af Loven; kan det opnaaes, maa jeg forbeholde min Stemme, thi ganske uden Tvivl er jeg alligevel ikke. — Det er nærmest de af mig nu berorte Spørgsmaal, som jeg kunde ønske maatte blive behandlede og gennemgaaede af et eventuelt Udvalg ved Siden af de tekniske Spørgsmaal, som ligge mig saa fjernt, at jeg over dem maa stole paa den Dom, som Regjeringens Sagkyndige har fældet.

Tal. Naagtet den særlige Tillid, som den ærede sidste Daler udtalte til det foreliggende Forslag, kan jeg dog ikke nægte, at jeg nærer alvorlige Betænkeligheder ved at bevilge saa stort et Beløb som det, der her er fordret, til disse Formaal. Dog vil jeg ikke tilbageholde, at Enhver, der kjender de locale Forhold ved Jernbanen i Fredericia, ganske vist maa indromme, at det er en curieus Jernbaneforbindelse, som der er mellem to Dele af samme Land, det er ikke, som det var en Forbindelse mellem to Nabolande, men næsten som mellem to fjerne Verdensdele. Man skal gjøre Sø- og Landreiser og er udsat for mange Farer og kjædelige Fristelser, inden man naaer fra Jernbanen til Dampskibet, og der er i Allmindelighed Risiko for at komme for silde, saaledes som Sagen nu er indrettet. Jeg troer derfor, at der maa gjøres Noget for at raade Bod paa den aldeles mangel-

fulde Forbindelse mellem den jydskke og fynske Jernbane; men jeg anseer det for tvivlsomt, om det er absolut nødvendigt at gaae til den Udstrækning med Hensyn til Anlæg og Udgifter, som her er foreslaaet, idet jeg ikke er ganske overbevist om, at en Dampfærge af den Størrelse og paa den Maade, som her paataenkt, alligevel fuldstændigt kan løse sin Opgave, saaledes at det tilsigtede store Resultat med Hensyn til Traffiken derved vil kunne opnaaes, og med Hensyn til Passageerfordringen antager jeg, at Dampskibsart vil være tilstrækkelig, og at altsaa en Dampfærge vil være unødvendig. Imidlertid skal jeg lade dette Spørgsmaal staae hen til nærmere Undersøgelse af dem, som muligvis ville faae med Sagens Behandling at gjøre under dens videre Fremme i Rigsdagen. Hvad Skibsbroen i Nyborg angaaer, da er jeg stærkt i Tvivl om, hvorvidt jeg skal understøtte dette Forslag. Ikke alene har Representanten for Nyborg gjort meget gode og vægtige Grunde gjældende, for at der maa tages Hensyn til den lille Kjøbstads Interesser, men jeg troer tillige, mine Herrer, at paa en Tid, da der fra alle Landets Kjøbstæder er fremkommet saa høitlydende og ganske vist i visse Retninger begrundede Klager over Kjøbstædernes Tilbagegang, maa vi ikke for at fremme de store Statsinteresser aldeles undlade at see hen til de mindre Communers Interesser, som komme til at staae i et fjendtligt Forhold til Statsintereserne. Man maa ikke glemme, at idet man erkjender den Fordeel, som Jernbanen vil kunne have af et saadant Broanlæg, og den directe Indtægt, som det vil føre med sig, saa tager man disse Fordele, disse Indtægter ud af Communens Kasse, og altsaa blot putter i den store Statskasse, hvad man tager af Communens Kasse. Dernæst forekommer det mig, at, naar det staaer for en stor Deel af Rigsdagens Medlemmer saaledes, som det til en vis Grad ogsaa staaer for det Ministerium, der har fremsat Forslaget, endnu som et aabent Spørgsmaal, hvorvidt det er ønskeligt, at Jernbanen engang